

Effekter av åtgärder i mögelskadade hus

Bakgrund

I Västra Fasseröd, Uddevalla, byggdes i början på 1970-talet 359 hus. Husen har platta på mark med överliggande isolering. Undergrunden är berg, sprängstensfyllning eller lera. Några hus har pålad grund. Efterhand har luktproblem anmälts i 146 hus. Tvist om orsakerna och vilka åtgärder som erfordrades uppstod mellan husägare och byggherren. Genom senare tilläggsavtal företrädde byggherren av entreprenören. Tvisten löstes genom skiljedom 1984. Domslutet innebar bl.a. att golven helt eller delvis skulle läggas om i ett 40-tal hus. Vid golvläggningen frilades relativt stora ytor. Ett unikt tillfälle uppkom då att genom undersökningar öka kunskaperna om mögelproblemets uppkomst.

Genomförande

I en undersökning har sammanfattats de utredningar och undersökningar som föregick skiljedomen. I ett 20-tal hus där golvomläggning utförts har relativt omfattande provningar utförts. Dessa undersökningar har givit många värdefulla resultat som sammanfattats till rekommendationer för skadeundersökningar av fukt- och mögelskadade hus.

Resultat

Resultaten bekräftar tidigare erfarenheter att problemen är mycket komplexa. Det erfordras olika undersökningar och att dessa ger indikationer som kan tolkas ensartat för att man skall kunna bedöma orsakerna och därmed föreslå åtgärder. Att enbart studera markförhållanden och egenskaper hos kapillärbrytande och dränerande material kan ge missvisande resultat. Likaså ger resultatet av enbart mykologiska analyser otillräcklig information om grundorsakerna.

Höga fuktvärden i trä i kombination med mykologisk analys som anger förekomst och art av svampar är en någorlunda säker indikation på luktproblem. Flera olika fuktbestämningar är nödvändiga för att kunna avgöra om fukt tillförs från marken eller från bostaden eller kanske rentav är kvarvarande byggfukt (fig).

Resultaten visar entydigt att det kan vara väl motiverat att göra flera olika och tämligen omfattande undersökningar innan man föreslår ett åtgärdsprogram. I V Fasseröd tyder undersökningarna på att dränering i de allra flesta fall varit en onödig åtgärd. Undertrycksventilering av golven synes av enkätsvaren att döma ha varit en godtagbar åtgärd. Vissa uppgifter från enkätsvaren måste tolkas som om flera hus skulle behöva en förbättrad allmänventilation.

Undersökningen, som samfinansierats med Byggforskningsrådet, Statens Provningsanstalt och BPA redovisas i rapporten Effekter av åtgärder i mögelskadade hus, (SP-rapp 1987:31, 52 sid) författad av Arne Elmroth och Ingemar Samuelson. Den kostar 50 kr och kan beställas genom Statens Provningsanstalt, Borås, tfn 033-16 50 00.

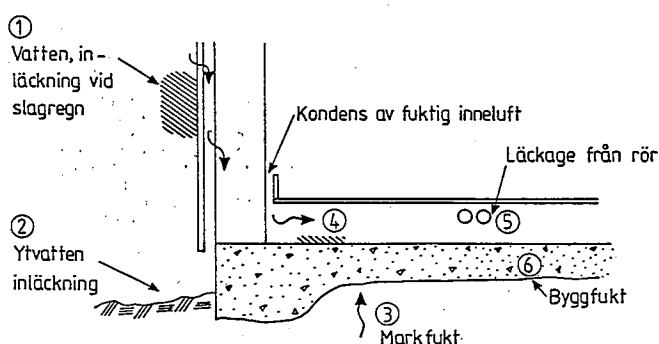

Fig Möjliga skadeorsaker.